עלון
"נר המלך"
לכבוד הקב"ה

הדלקת נרות: 4:27
יציאת שבת: 5:38
רבינו תם: 6:11

פרשת וארא

המשתתף בסבלו וצערו של כל יהודי זוכה להנהיג את הציבור

כתב השל"ה (פרשת וארא דרך חיים תוכחת מוסר) כתוב 'ואלה שמות בני לוי' קשה, מדוע המילה 'שמות' מוזכרת דווקא אצל לוי ואלו אצל ראובן ושמעון כתוב 'אלה ראשי בית אבותם בני ראובן' ללא המילה "שמות" וכן אצל שמעון .ומבאר השל"ה כיון ששבט לוי לא היו בגלות ועבדות מצרים . ולוי ידע דבר זה ברוח קודשו, רצה להשתתף בצרת הצבור. לכן קרא שמות לבניו על שם הגלות, שם 'גרשון' על שם כי גרים הם בארץ לא להם, ושם 'קהת' על שם שיניהם קהות, ושם 'מרר' על שם 'וימררו את חייהם' (שם א, יד). לכן אמר הפסוק 'ואלה שמות בני לוי'. **ומסיים השל"ה מכאן ילמוד האדם להשתתף בצער הצבור אף על פי שאין הצרה נוגעת אליו.**

אחת ממעלות דהתורה כמובא בפרקי אבות פ"ו נקנית בהם הוא הנושא בעול עם חבירו

אומר רש"י (פ"ב)ד"ה וירא בסבלותם. שמשה רבנו נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם **ומקורו במדרש רבא אות** כז וזה לשון המדרש וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם. מַהוּ וַיַּרְא, שֶׁהָיָה רוֹאֶה בְּסִבְלוֹתָם וּבוֹכֶה וְאוֹמֵר, חָבָל לִי עֲלֵיכֶם מִי יִתֵּן מוֹתִי עֲלֵיכֶם, שֶׁאֵין לְךָ מְלָאכָה קָשָׁה מִמְּלָאכֶת הַטִּיט, וְהָיָה נוֹתֵן כְּתֵפָיו וּמְסַיֵּעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן. וְהָיָה מַנִּיחַ דְּרָגוֹן שֶׁלּוֹ [חילו ומעמדו] וְהוֹלֵךְ וּמְיַשֵּׁב לָהֶם סִבְלוֹתֵיהֶם, וְעוֹשֶׂה כְּאִלּוּ מְסַיֵּעַ לְפַרְעֹה. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אַתָּה הִנַּחְתָּ עָסְקֶיךָ וְהָלַכְתָּ לִרְאוֹת בְּצַעֲרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנָהַגְתָּ בָּהֶן מִנְהַג אַחִים, אֲנִי מַנִּיחַ אֶת הָעֶלְיוֹנִים וְאֶת הַתַּחְתּוֹנִים, וַאֲדַבֵּר עִמְּךָ,

משה רבנו נמצא בארמון מקום הטוב ביותר שיכול להיות אבל הוא אינו יכול לראות בסבלם של אחיו הוא רואה מצרי רשע מכה יהודי הורגו בשם המפורש אף על פי שסיכן את עצמו ובסוף באמת פרעה רצה להורגו ונאלץ לברוח למדין אבל משה לא יכול לראות בסבל אחיו ולהתעלם

הזוהר הקדוש (בפרשת בראשית סז עב) אומר בא וראה מה בין ומשה לשאר אנשים: כאשר אמר ה' למשה "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול" מיד אמר משה וכי אזניח את עם ישראל בגלל הבטחה שהבטיחני ה'? אמר משה מוטב לי שאמות ועם ישראל לא יאבד. מיד התפלל

השתתפות האדם עם צער הכלל נכללת בפסוק "והלכת בדרכיו" כלומר להדבק במידותיו של הקב"ה. ומצינו שהקב"ה מצטער בצערם של היחיד ושל הכלל. כדכתיב "עימו אנוכי בצרה" (תהילים צא) "בכל צרתם לו צר" (ישעיה סג) וכן אומרת הגמרא בסנהדרין (דף מו) כשאדם מצטער שכינה מה אומרת? "קלני מראשי קלני מזרועי" ואם הקב"ה מצטער על האדם הפרטי חייב האדם משום מצוות והלכת בדרכיו להדמות לקב"ה ולהצטער בצער חברו

כותב בספר שערי קדושה (חלק ב שער ד') **ולא זכה משה לכל מעלותיו אלא שהיה אוהב לישראל ומצטער בצרתם** כמו שאמרו ז"ל (מדרש רבה שמות פ"א) על וירא בסבלותם, ועל פסוק (שמות ל"ב ל"ב) ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא, ולכן היה שקול ככל ישראל כמו שכתוב (ישעיה ס"ג י"א) ויזכור ימי עולם משה עמו **מצאנו שמשה רבנו חס על גדי ומשום כך זכה להיות מנהיגם של ישראל** כמובא בשמות רבה (פ"ב, ב) משה היה רועה צאנו של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי ורץ אחריו, נזדמנה לו בריכה של מים ועמד הגדי לשתות, כיון שהגיע משה אצלו, אמר, אני לא הייתי יודע שרץ היית מפני צמא, עייף אתה, הרכיבו על כתפו והיה מהלך אמר הקב"ה: יש לך רחמים לנהוג של בשר ודם כך, חייך אתה רועה צאני, הוי "ומשה היה רועה". היינו שמשה חס אפילו על בעל חי וסייע לו

כשמשה ברח למדין הרועים גרשום לבנות יתרו כתוב "ויקם משה ויושיען, את בנות יתרו ודלה להם מים מהבאר גו' לא התעלם

וכן "ויכו שטרי בני ישראל וגו' " פרעה ציווה שגם יקוששו קש לתבן לא אמרו זאת השוטרים לעם ישראל אף שידעו שיענשו על כך ובאמת הוכו על כך כיון שנשאו בסבל ישראל ומשום כך זכו אותן שוטרים להיות סנהדרין, ונאצל מן הרוח אשר על משה והושם עליהם (רש"י סוף פרשת שמות) **בכלל נשיאת עול הוא להתפלל על חבירו** אם צריך לכך ואז הוא זוכה שכל המתפלל על חבירו נענה תחילה המבול נקרא על שם נח שנאמר (ישעיה נד, ט) "כי מי נח זאת לי" כיון שלא התפלל על דורו

משום מה זכה יהודה למלכות ? כשעמדו שבטים על הים, זה אומר 'איני יורד לים תחלה! וזה אומר איני יורד לים תחלה!' מתוך שהיו נוטלים עצה אלו מאלו. קפץ נחשון בן עמינדב ושבטו אחריו לתוך גלי הים, לפיכך זכה למלכות", למדנו מכאן, שהמוסר עצמו למען הצבור, זוכה להנהיגו

. עם ישראל בצרה יהודה שבטו אינו אומר שלום עליך נפשי אלא מוסר את נפשו בשביל להציל את הציבור

מובא במדרש (מדרש רבה, ויקרא לד, יד) **מעשה ברב תנחומא** שגזר תענית על צבור מפני עצירת הגשמים, ולא ירדו גשמים, וביקש מהציבור שכל אחד יעשה מצוה (כלומר יתן צדקה, שכן סתם "מצוה" הכוונה לצדקה), הלך אחד מהצבור לביתו נטל כיס של דינרין על מנת לחלקן לצדקה לעניים, פגש בגרושתו, וראה אותה לבושה סחבות ומַרְאֶהָ רע, אמרה לו, דע לך, מיום שגירשתני לא ראיתי יום טוב, כיון ששמע כך נתן לה המעות של צדקה, ראה אותם אדם אחד, וחשב שיש חטא ביניהם, הלך לרב תנחומא ואמר לו כך וכך ראיתי, קרא רב תנחומא לאותו אחד, ואמר לו, בני, יודע אתה שעם ישראל בצרה, ואתה הולך לגרושתך ונותן לה מעות, אמר לו: רבי, ח"ו, שום חטא לא היה בינינו, אלא כך וכך היה המעשה, כיון שאמרה לי שלא ראתה יום טוב מיום שגירשתיה וראיתיה עניה ועלובה נתתי לה המעות לצדקה ותו לא, מיד נשא רב תנחומא ידיו כלפי מעלה ואמר: רבש"ע, ומה בני אדם שבטבעם אכזרים הם, ועם כל זה מרחמים אלו על אלו, אתה הקב"ה שנקראת רחום וחנון ואכו"כ, ומיד ירדו גשמים.

רואים אנו שכאשר מרחם האדם על הבריות חושב על אחרים לא רק על עצמו מרחמים על כל ישראל, וביותר כאשר נושא הוא בעול מי שהוא שונאו או יריבו כמו זה שנתן לגרושתו, בזה אף מבטל הוא גזירות מעם ישראל

מסופר על מרן החפץ חיים זיע"א שבאחת הלילות התעוררה אשתו משנתה והבחינה שהרב איננו במיטתו, חפשה ומצאה אותו שוכב על ספסל בבית. שאלה אותו מדוע עזב את מיטתו לטובת הספסל הקשה? וענה לה אחינו בני ישראל הפליטים מתגוללים בחוצות ונאנקים מרעב ומקור ובנינו הצעירים שוכבים בחפירות ובתעלות בחזית המלחמה והמוות מרחף מנגד פניהם ואיך יערב לי לישון על מיטתי במנוחה ורווחה ?!

וכן איתא בגמרא בתענית (יא ע"א): תנו רבנן, בזמן שישראל שרויין בצער, ופירש אחד מהן, ולא משתתף בצער הציבור באין שני מלאכי השרת שמלווין לו לאדם ומניחין לו ידיהן על ראשו, ואומרים פלוני זה שפירש מן הצבור - אל יראה בנחמת הציבור.

מְסֻפָּר על הַבָּבָא סָאלִי זיע"א, שֶׁנִּכְנַס אֵלָיו אָדָם, וְתִנָּה בְּפָנָיו אֶת צַעֲרוֹ. שָׁהָה זְמַן רַב בְּחַדְרוֹ וְאַחַר כָּךְ יָצָא מֵהַרַב בְּמְאוֹר פָּנִים. מִשְׁרָתוֹ שֶׁל הָרַב נִכְנַס לִמְסֹר לָרַב אֶת עִנְיָנוֹ שֶׁל הַבָּא אַחֲרָיו, וְרָאָה אֶת הָרַב גּוֹעֶה בִּבְכִיָּה עֲצוּמָה. כְּשֶׁהִבְחִין הָרַב בִּכְנִיסַת הַמְּשָׁרֵת, אָמַר לוֹ: "לְעִיתִּים כֹּה כּוֹאֵב אֲנִי אֶת כְּאֵב הַזּוּלַת, עַד שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל שֶׁיִּחְתְּכוּ שְׁתֵּי יָדַי, וְיִהְיוּ כַּפָּרָה לְמַעַן יָרְפָּא יְהוּדִי מִיִּסּוּרָיו...

מסופר על רב חיים סולבייציק מבריסק שהיתה שריפה גדולה בשנת תרנ"ה שהשקיע את כל כוחותיו ונפשו ללא לאות לעזרה לשיקום המשפחות וישן במסדרון בית הכנסת על הרצפה וכמה שהפצירו בו לישון בביתו לא הסכים ואמר איני יכול לשכב על מיטה בשעה שכל כך הרבה יהודים אין להם קורת גג ומי שאכפת לו ודואג לציבור ליחיד וכואב את כאבו של היחיד והרבים הוא יהיה לבסוף מנהיגם של ישראל כמו משה רבנו 'ההקדש' [מלון של נודדים עניים שהיה מוסד ידוע בעירות אירופה] של קובנה הרוס היה ונשקפת היתה סכנה תמידית לעניים האורחים האומללים שלא יפגעו ממפולת - סכנת נפש ממש, ואין איש שם על לב. כל השתדלויותיו של הגאון רבי ישראל לפני הגבאים לתקן המצב לא הועילו, אז גמר אומר רבי ישראל סלנטר לקיים הצלת נפשות בסיכון גופו, ובליל עבות אחד התחמק בלאט ובא ללון ולשכב כל הלילה על ריצפת ההקדש, ורצה בזה להביע את מחאתו העזה על שרירות לב הגבאים המזניחים את העניים. בבוקר, כשנודע הדבר בעיר, קם רעש גדול מאוד בעיר והומרצה הפעולה לתיקון בדק בית

רבי ישראל מאיר יסד בראדין קופת "גמילות חסד", בה נתנו הלואות לנצרכים תמורת משכונות. לשם השגת כספים קבע את פרשת משפטים לשבת של הגמילות חסדים [על סמך הפסוק באותה פרשה: "אם כסף תלוה את עמי"], והיה עורך בה סעודה ומנהל תעמולה ומגבית למטרה זו. הוא התקין לגמילות חסדים תקנות שונות, ורשמן בפנקס מיוחד בצירוף הקדמה על ערכה של מצוה זו. בשנים מאחרות יותר השקיע מאמצים רבים להקים בראדין מוסד "הכנסת אורחים" ועוד מפעלים. בכל מקרה אסון או מצוקה בעיר או בסביבה, היה מופיע ראשון ועושה כל שבאפשרותו להצלה ולעזרה, עד ששמו יצא לתהילה ולברכה בכל הסביבה.

בשנת תרפ"ז נפלה דלקה בעיירה ראדין וכמעט כל בתיה נשרפו. האש נפסקה על יד ביתו של רבי ישראל מאיר ובניני הישיבה, שנותרו לפלטה עם עוד כעשרים בית שמאחוריהם. כל תושבי העיירה לא הצילו מרכושם כלום, ומצבם היה בכל רע. רבי ישראל מאיר הפסיק לגמרי את לימודיו, והתמסר לעזרת הנשרפים. ראשית כל השיג סכום כסף בהלוואה והושיט להם עזרה ראשונה, ומיד אחר כך לקח מקלו בידו וסובב במשך עשרה שבועות בערים הגדולות שבסביבה - וילנא, קובנא, מינסק ועוד, ואסף סכומים גדולים לטובתם. במשך זמן קצר הוקמה העיר על תילה, וכל תושביה שבו למעמדם. (המאורות הגדולים)

שבת שלום ומבורך

סיפורים מחזקים-הבבא סאלי זיע"א

הבבא סאלי נשמתו היא מבעל שם טוב

שמענו פעם מכק' האדמו"ר "משומרי אמונים" זיע"א)שהיה מאוד מקורב לבבא סאלי(שהבבא סאלי העיד בפניו שזכה לגילוי בחלום "מהבעל שם טוב "הק' ומהמגיד ממזריטש ומבעל "התולדות יעקב יוסף" זיע"א ואף זכה לראות בהקיץ את "הנועם אלימלך" זיע"א. והוסיף האדמו"ר שיש קבלה ומסורת בחסידות-שכל חמישים שנה נשמת "הבעל שם טוב" באה לעולם בצדיק אחר, ומובא שהבעש"ט אמר שקודם ביאת המשיח-יבוא)הבעל שם טוב(בגלגול לעוה"ז בעדות המזרח ,ואמר האדמו"ר משומרי אמונים-הנה לא ראינו בכל הדורות מחכמי ספרד, שהיו כ"כ קשורים לתלמידי הבעש"ט הק' כמו הבבא סאלי, וגם מנהגו בקודש היה לערוך סעודת הילולא בכל יארצייט של צדיקים ,בוודאי שזכה לנשמת הבעש"ט בדורנו "וגם שמו היה ר' ישראל כשם הבעש"ט") .המבשר" – אלול התשע"ג בשם האדמו"ר ר' דוד אבוחצירא שליט"א)וכן מובא בשם האדמו"ר הקודם מבוהוש זיע"א שהתבטא "מי שרוצה לראות את דיוקן הבעל שם טוב הק', ילך ויראה את פני הבבא סאלי .

הרב מרדכי אליהו זצ"ל היה נזהר בדרך כלל בסיפורי נסים. הוא היה חושש שמא אנשים שינו קצת או הגזימו בתיאור העובדות, כביכול לשם שמים.אבל לא פעם, כשהתייחס לבבא סאלי זיע"א, היה אומר : זה לא מופת בעלמא. אני ראיתי שהמציאות מתנהלת על-פי מה שאמר הבבא סאלי .הסיפורים האלה מלמדים שהבבא סאלי היה יודע להקשיב לגזרות בשמים .הם גם מלמדים שה' מתחשב בבקשתם של הצדיקים .

הבבא סאלי זכה לכל זה בזכות שמירת העיניים ושמירת הלשון .

הרב אליהו סיפר, כי פעם הוא שאל את הבבא סאלי איך הוא הגיע למדרגות הללו. הבבא סאלי השיב לו : שמירת העיניים ושמירת הלשון. הרב אליהו היה מספר פעם אחר פעם את הסיפור הזה על מנת שנדע ונבין כי יש מסלול ודרך שבהם צריך ללכת כדי להיות כמו הבבא סאלי, שלא יהיו הסיפורים בבחינת מעשיות של צדיקים, אלא לימוד ודרך חיים .

מרחו את מים של בבא סאלי והילד שהיה בתרדמת התחיל לרוץ .

בגיל שנה וחצי נפלתי מחלון הקומה השנייה. אמבולנס פינה אותי לבית החולים, ושם, לפי מה שהוריי סיפרו לי במהלך השנים, שקעתי בתרדמת במשך למעלה משבוע. בשלב מסוים הרופאים לקחו את הוריי הצידה ,ואמרו להם שכעת אולי רק התפילות יעזרו. שלא ברור אם אחיה, וגם אם כן, מה היא עוצמת הפגיעה והנזק ממנו אסבול לשארית חיי .סבתא שלי, הרבנית מרים אבוחצירא ע"ה, אשת האדמו"ר רבי יצחק אבוחצירא)הבבא חאקי(זצ"ל - אמרה לאמי הבוכייה שזכות אבות תעמוד לצדנו. היא נסעה לנתיבות, לבית גיסה, אחיו הגדול של בעלה המנוח, רבי ישראל אבוחצירא)הבבא סאלי(זצוק"ל, כדי שיתפלל עבורי .הבבא סאלי לקח קערת מים ובירך עליה ארוכות. הוא ביקש מסבתי, גיסתו ,שתמרח עליי את המים במיטה בה שכבתי בבית החולים. כשסבתא הגיעה עם המים לבית החולים, הרופאים לא ידעו מה היא רוצה, והתחילו לשאול שאלות. אבל היא הדפה אותם מעליה, ניגשה למיטתי, והחלה למרוח את המים על כל גופי הצנום .מה שקרה מאז נשמע אולי הזוי, אבל כל הסובבים אותי נשבעו שכך קרה :באותו הרגע קמתי והתחלתי לרוץ במסדרון המחלקה. כמה שבועות אחר כך לקחו אותי הוריי לבבא סאלי בנתיבות, על מנת להודות לו על הנס שקרה לי בזכותו. הוא הושיב אותי על ברכיו ובירך אותי. כמה חודשים אחר כך הוא הלך לעולמו, ולמרות שאני לא זוכר דבר מאותה סדרת אירועים, עד היום אני מרגיש שהברכה שומרת עליי .

הרופאים רוצים מבקבוקי המים של בבא סאלי .

ילדה מטבריה נפצעה לא עלינו בתאונת דרכים והגיעה מחוסרת הכרה לבית חולים.ימים רבים ניסו הרופאים להשיב אליה את הכרתה ולא עלתה בידם . לאחר כשלושה שבועות בהם שכבה הילדה ללא שהגיבה לטיפולים הרפואיים, הגיעו הוריה שבורים ורצוצים לבית הבבא סאלי כשהם מתחננים ובוכים.הם חוששים כי לעולם תישאר ח"ו כמו צמח והם מבקשים בכל לשון של בקשה כי הבבא סאלי יברך שתבריא. והבבא סאלי שמע את דברי ההורים ונעצב אל ליבו.ממשרתו ביקש לומר להם כי ימתינו עד לאחר תפילת מנחה והבטיח כי יתפלל בעבורה בתפילתו. לאחר ששב הבבא סאלי מן התפילה בעוד ההורים הדואגים ממתינים, נטל הבבא סאלי בקבוק מים וביקש לומר להם כי מיד שישובו לבית החולים ימרחו מן המים על מצחה ועל ידיה של בתם.באותו יום טלפנו ההורים לביתו של הבבא סאלי מביתם בטבריה בקול נרגש ביקשו לבשר כי עשו כדברו ובתם שבה להכרה .הרופאים מעריכים כי תוך כמה שבועות תשוב הילדה לביתה בריאה ושלימה, הם אמרו.בקשה נוספת היתה בפי ההורים המאושרים, בקשה בשם רופאי המחלקה : "כאשר ראו הרופאים את הנס שאירע בי ביקשו מן ההורים לנסוע שוב לנתיבות ולהביא כמה מאות בקבוקים מן המים המופלאים ".

התרדמה שנפלה על השומר הנוכרי .

בתקופת היותו של רבנו האדמו"ר במרוקו היתה פעם שמחה בעירה, אחת מן המשפחות המכובדות זכתה לכתוב שני ספרי תורה וחגגה את המאורע .בליל שבת הם עשו סעודה של מצווה והזמינו את הבבא סאלי להשתתף איתם בשמחה. לפי המקובל בעירה היתה, האספקת הגנרטור רק עד חצות הליל, בחצות היה מגיע השומר ומכבה את הגנרטור .רבי ישראל הגיע כחצי שעה לפני חצות. הופעתו עוררה שמחה בקרב משתתפי הסעודה, אולם הם רצו להזדרז ולסימה לפני שיכבה האור" .אם רצונכם להמשיך בשמחה, הישארו עימי ונמשיך בדברי תורה ושירה עד אור הבוקר" אמר להם הבבא סאלי.רבנו" פנה אליו אחד הנוכחים "בעוד כחצי שעה אמור להכבות האור."מבטיח אני כי האור לא יכבה". השיב .וכך היה. עד אור הבוקר המשיכו הסועדים בשירה ובהודיה, ולהפתעתם כבה האור רק לפנות בוקר. כששאלו את הבבא סאלי אמר להם : "מה אתם חושבים הפלתי תרדמה על השומר הנוכרי

הבבא סאלי היה נוהג לחלק עראק ולא נגמר הערק . הבבא סאלי נהג לחלק ערק לשתיית 'לחיים' במקרים רבים. הוא היה מחזיק בידו בקבוק, מכסה אותו במגבת כדי שתשרה בו ברכה, כמו שאמר חכמי התלמוד שאין הברה שורה אלא הדבר הסמוי מן העין, וכך היה מוזג מהבקבוק עראק לעשרות אנשים ואפילו למאה אנשים ויותר, מוזג בנדיבות ובלי לצמצם, והעראק הספיק לכולם. **פעם ישבו לסעוד סעודת מלווה דמלכה בבית** הבבא סאלי, והיה ארגז עם לחמניות, כל אחד מהסועדים נטל ידיו ולקח לחמני. והנה עמדו הלחמניות להסתיים והיו סועדים רבים שטרם נטלו ידיים, לקח הבבא סאלי הקדוש מגבת, כיסה את הארגז, הכניס יד אל מתחת למגבת והוציא לחמניה ונתן לסועד, וכך הכניס את ידו והוציא עוד לחמניה ועוד אחת, עד שהספיקו הלחמניות לכולם.

הדלק לא נגמר מקורביו של הבבא סאלי

מספרים גם שכשהיו נוסעים איתו במכונית, אף פעם אל נגמר הדלק והוא לא היה מרשה שיתדלקו את הרכב, אלא מורה לנהג לנסוע למרחקים עצומים בלי לתדלק. כך היה נוסע אפילו מנתיבות למירון שבצפון, חמש ושש שעות נסיעה בכבישים המשובשים שהיו באותם ימים, ולאחר מכן לשוב בחזרה ממירון לנתיבות, בלי לתדלק את המכונית אפילו פעם אחת.סיפורים כאלו מסופרים לאלפים ולרבבות, ומי שזכו לחסות בצלו של האיש הקדוש הזה, מספרים שחוו זאת בהזדמנויות רבות.

בבא סאלי הקים משותק סיפר אברך שאביו היה משותק והיה גר במושב תלמים ,היה בן 28 ובבא סאלי אמור לו לקום וקם והוא קם לאט ואחרי שקם הלך רגיל לחלוטין והבריא לעולם

הדלת הנעולה נפתחה ללא כל קושי לפני כל מאורע

חשוב נהג רבנו הבבא סאלי זי"ע לטבול ולקדש את גופו במקווה.לילה אחד, קרא הבבא סאלי לאדם שהיה בביתו וביקש ממנו ללוותו למקווה, מסוכן היה להסתובב אז בשעות הליל בעיירות מרוקו, ואותו יהודי חשש. כשהגיעו למקווה ניסה אותו יהודי לפתוח את דלת המקווה, אך ללא הצלחה.כנראה אין זה המפתח המתאים". אמר לצדיק "איני מצליח לפתוח."אינך מצליח לפתוח, כי אינך רוצה לטבול" אמר לו הצדיק, ונגש בעצמו אל דלת המקווה, נטל את מקלו, ודפק איתו על הדלת. "נסה שוב" בקש ממלווהו.אותו יהודי הכניס את המפתח לחור המנעול והדלת נפתחה ללא קושי.

בבא סאלי הקים משותק ומעשה באדם שנשתתק בידיו וברגליו, הלך לבבא סאלי זיע"א לבקש ברכה שיתרפא משיתוקו, והובא אל הרב בכסא גלגלים. שאל אותו הרב 'האם אתה מניח תפילין והולך לבית הכנסת?' ענה האיש בשלילה. אמר לו הרב 'אם כן, עדיף שתשאר כך. כיוון שאתה משותק - אתה פטור, ואם תהיה בריא - אתה חייב. הרי הקב"ה נותן לך ידיים כדי שתניח תפילין, ורגליים כדי שתלך לבית הכנסת'. ואז אמר האיש לרב 'אני מבטיח שאם ארפא - אניח תפילין ואלך לבית הכנסת'. הרב אמר לו 'אז קום על רגליך', ומיד הוא קם ונעשה בריא ויהי לנס..

הרב יששכר זצוקו"ל ראש ישיבת הנגב העיד שראה שיהודי משותק שבבא סאלי הקימו על רגליו ולאחר מכן הוא הגיע לישיבת הנגב לטלפון הציבורי להודיע להוריו ואז הבחורים רקדו איתו ביחד לכבוד הקב"ה (בעל המעשה הוא היום דרשן בחסד עליון וגר בעיר הקודש נתיבות)

הבבא סאלי הורד גשם בקיץ למקווה .

מעשה ברבי ישראל אבוחצירא הידוע בכינוי הבבא סאלי על שם תפילותיו שמעולם לא חזרו ריקם. שיום אחד הגיע לביקור באיזה כפר במרוקו ונפגש עם כל היהודים במקום, והשאלה הראשונה ששאל אותם הרב היכן מצוי אצלכם המקוה טהרה לנשים, ואז ניסו ראשי הקהל להצטדק ולומר שהמקוה כאן כבר העלה אבק והצטבר לכלוך, אבל אין לרב מה לדאוג הנשים טובלות במקום סמוך לכפר ששם יש מקוה. אבל הרב התעקש וביקש לראות את המקוה המלוכלכך שבכפר, והוליכו אנשי העיר את הרב למקום, והרב נכנס פנימה, ואכן המקום מלוכלך מאוד ורואים עכברים שורצים במקום, והתמלא המקום בלכלוך נורא, הרב הפשיל את שרווליו והחל לנקות במו ידיו הטהורות את המקום, והנוכחים כשראו זאת מיד כולם נכנסו והחלו לעזור לרב ותוך זמן קצר המקום היה נקי מאוד אבל עדיין לטבול במקום אי אפשר כי אין מים. עמד הרב באיזו פינה והתחנן לבורא עולם שיוריד גשם למרות שזה לא היה זמן חורף כלל, וראה זה פלא הגשם החל לרדת ומילא את המקוה ופסק הגשם, אין לתאר את מה שראו כולם מול עיניהם את יד ה', והרב לא פסק פיו מלהודות לה' וניגש הרב למקוה, והרב ראה שיש איזה דבר מתכת מחובר למקוה שלפי כל הפוסקים זה כשר, ורק לפי פוסק אחד זה פסול, אמר להם הרב כל אחד יקח דלי אנו מרוקנים את כל המים כיון שאנו צריכים מקוה טהרה כשר לפי כל הפוסקים. אמרו לרב אבל ראית איזה נס היה פה, וזה כל הפוסקים מתירים חוץ מאחד, ומי אמר שיהיה עוד פעם נס? אבל הרב לא התווכח כלל, וקיימו את מצות הרב והחלו להוציא את המים ופירקו את הברזל מבפנים, והרב ראה שהכל בסדר והלך לפינה ושוב פרש כפיו לאביו שבשמים והתחנן לבוראו שיוריד גשמי ברכה, ואכן כבר נאמר "רצון יראיו יעשה" (תהלים קמה), והגשם ירד עד שמילא את המקוה ופסק. זו כוחה של תפילה שבוקעת מלב טהור, כי הקב"ה מאזין לתפילתנו, אלא שצריך לחייג את המילים נכון. (ובחרת בחיים)

ונקה לא ינקה-המנקה את בית הכנסת לא ינקה . ומסופר

על אדם שהלך למילואים ולא חזר, התקשרו בני המשפחה לצבא ואמרו להם שאינם יודעים מאומה רק יודעים שהוא הלך לפני כמה ימים לביתו. בני המשפחה נחרדו והחלו לנהוג באבל, ונסעו לבבא סאלי זיע"א לשאול אותו על האח, הבבא סאלי קימט את מצחו ואמר בחיוך ונקה לא ינקה, אל תדאגו הוא יחזור בשלום וכך היה וחזר הבן האובד ומיד נסעו לבבא סאלי זיע"א אמר לו הרב, תספר לנו מה מעשיך והוא אמר שהוא כמו כולם מתפלל ג' תפילות קובע עיתים לתורה ואין משהוא מיוחד אמר לו הרב תספר אל תפחד, ואז הוא אמר אני כל יום שישי לוקח מהגבאי את מפתחות ביהכ"נ ושוטף את ביהכ"נ בלא שאיש ידע על כך אמר לו הרב זו המצות הצילה אותך ואז הבינו האחים מה התכוון הרב כשאמר ונקה לא ינקה בזכות זה שהוא מנקה את ביהכ"נ לא ינקה אותו ה' מהעולם (אבות ישראל)

הטה אוזניך ושמע מעשה שהיה בזוג שלא נפקדו שנים רבות בזרע בר קיימא, ובצר להם פנו אל הבבא סאלי זיע"א ובקשו ממנו ברכה. אמר להם הצדיק : כל זמן שיש לכם עיתונים לא כשרים בבית, לא תפקדו. ואכן קיבלו עליהם לסלק את העיתונים. עבר זמן ואותו זוג לא נפקדו, ושוב חזרו לצדיק. אמר להם הרב, שיחפשו טוב אולי נשאר עוד זכר של עיתון בבית. ואכן חפשו, ומצאו חתיכת עיתון באחד הפינות, וסילקוהו מהר מביתם, ונפקדו בבנים **פעם בבא סאלי** הגיע לבית ולא רצה להכנס שאלו אותו מדוע אמר המזוזה הפוכה וממלא זה כאלו אין בבית מזוזה בדקו זאת ואכן המזוזה היתה הפוכה ומיד סדרו את זה ונכנס הבבא סאלי לבית

בן איש חי והליכות עולם פ׳ עקב -ראה דיני ברכות וברכת שהחיינו

[יח] יזהר האדם בתפלת הדרך, וראוי שיסמכנה לאיזו ברכה כגון שיאכל או ישתה או ברכת אשר יצר אם נזדמן לו ויברך ברכה אחרונה ויסמוך תפלת הדרך אליה, ואם אפשר יאמרה בעמידה , ואם לא אפשר יאמר בהליכה, ואין מתפללין אותה אלא אם כן יש לו לילך על כל פנים פרסה, ואם הלך כמה פרסאות ושכח לאומרה אם נשאר לו מהלך פרסה יאמר אותה, ואין אומרים אלא פעם אחת ביום, ויזהר כל היוצא לדרך מעיר אחת שיעשה סדר לויה ככתוב בסידור בקבוץ חברים וכשיפרד מהם יאמר הלכה זו יחיד ורבי הלכה כרבים, ויכוין ר״ת שם יום הכיפורים המסוגל לשמירת הדרך שרמוז זה בס״ת כי מלאכיו יצוה לך:

מצאתי בכ״מ כתוב בקשה ושבח לאל מיוסדת על שם הקדוש הנזכר שיאמר הנוסע בעת נסעו יתברך וישתבח המאציל כל יתפאר ויתרומם הבורא כל יתנשא ויתהדר היוצר כל יתעלה ויתהלל העושה כל יחיד ומיוחד הראנו כבודך, יוצר ובורא הקם כסאך, יסד ובנה היכל כבודך יחיד ומיוחד המהולל כבודו, יוצר ובורא המתעלה כסאו יגדיל וירבה ההתחזקות כוחינו יאמצינו ויאבדו האויבים כולם, יעזרנו ויכרתו השונאים כולם ישמרנו ויתבטלו המשטינים כולם יחזקנו ויתבטלו המקטרגים כולם, יאמץ ויחזק האל כונתינו, ישגב יכונן האל כונתינו יברך וייטיב האל כונתינו יהדר ויצליח האל כונתינו יאיר ויצליח הדרך כולו, יתכונן ויתיישר הדר כרצוננו, לטובה ולברכה לחיים טובים ולשלום אמן כן יהי רצון:

[יט] הרואה חמה בתקופתה והוא מן כ״ח שנה לכ״ח שנה, והתקופה בתחלת ליל ד׳ וכשרואה אותה ביום בבוקר מברך בא״י אמ״ה עושה מעשה בראשית, מפני שאז היא עומדת בנקודה שהיתה עומדת בתחלת תלייתה ברקיע במעשה בראשית, וזמן הברכה בשם ומלכות הוא עד שלש שעות זמניות, ואם עברו ג׳ שעות זמניות יברך בלי שם ומלכות עד חצות היום , ואף על גב דיש הסוברים לברך בשם ומלכות עד חצי היום הא קיימא לן סב״ל, ויזהר לברך במקום שרואה גלגל החמה ולא סגי ברואה אור זריחתה בלבד, ברכה זו מצוה לברך אותה בקיבוץ עם משום ברוב עם הדרת מלך, ואם היה ענן לא יברך עד שיעבור הענן, ואם לא עבר הענן מעליה יברך בלי שם ומלכות ואף על גב שיש רבים הסוברים דיברך בשם ומלכות סב״ל, והנשים נסתפק בהם הגאון חתם סופר אם יברכו או לאו ולכך יבואו הנשים ויעמדו אצל האנשים, וכשיברך החזן לבדו בקול רם יכוין להוציאם ידי חובה והנשים יכונו גם כן לצאת ידי חובה בשמיעתם הברכה, וכן יכוין החזן על הסומין והם גם כן יתכונו לצאת: עיין בא״ח סדר הברכה

פרשת ראה -הלכות ברכת שהחיינו

[א] קנה או תפר מלבוש חדש מברך שהחיינו מפני שהוא שמח בהם ולכך מברך להשי״ת על אשר זכהו לשמחה זו, והגם שמהדין לברך בעת הקניה או העשיה נהגו העולם לברך בעת שלובשם. יש אומרים שאם קנה או תפר מלבוש חדש כשלובשו מברך ברכת מלביש ערומים, ובאזור חגורה) כשאוזר בו מברך אוזר ישראל בגבורה, והכובע כשמשימו בראשו מברך עוטר ישראל בתפארה, ויש חולקין וסבירא ליהו דאין לברך ברכות אלו ומשום ספק ברכות אלו לא נהגו העולם לברכם, ומכל מקום טוב ללבשם פעם הראשון בשחרית ויכוין עליהם ולבשם תכף אחר ברכות השחר בלא הסח הדעת והפסק ובזה יצא ידי חובה לכולי עלמא, ואם הוא מוכרח ללובשם בערב יאמר עליהם ברכות הנזכר בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלבו:

[ב] אפילו קנה בגד משומש או קיבל במתנה בגד משומש כל שהוא שמח בו יברך שהחיינו מאחר ששמח בו:

[ג] על חלוק ומכנסיים ומנעל וגרביים לא יברך אף על פי ששמח בהם אבל חצי בגד ששמובערבית ילק אם הם חשובין ושמח בהם יברך:

[ד]עשיר שתפר בגד חדש שאינו חשוב אצלו ואינו שמח בו לא יברך אף על פי שאם הבגד היה אצל עניים היה חשוב אצלם ושמחים בו.זה הכלל כל ששמח מברך אבל אינו שמח לא יברך וכל אדם יודע אם הוא שמח בבגד זה או לא:

[ה] קנה כלים חדשים ששמח בהם מברך בשעה שמשתמש בהם אך לא נהגו העולם בזה ,והואיל ונהגו אף על פי שהטעם קלוש לא יברך כי ברכת שהחיינו תלויה במנהג ועם כל זה ירא שמים בזמן שמברך שהחיינו כגון בליל יום טוב או שיש לו פרי חדש יברך שהחיינו ויכוין לפוטרם ואם לא אפשר כך שרוצה להשתמש בהם תיכף אז יברך בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלבו:

[ו] בנה בית חדש או קנה בית בנוי מאחרים מברך שהחיינו, ועתה נהגו שאין מברכים שהחיינו על הבית אלא עושים לו חינוך בסעודה להודות לה׳ על הטובה הקיימת הזאת ויש סמך לסעודה מדברי רז״ל במדרש ולכך נקראת סעודה של מצוה, ונהגו שילבוש בעל הבית בגד חדש בתוך אותה סעודה ויברך עליו שהחיינו ויכוין על הבית:

[ז] לאו דוקא בנה בית שלם, אלא אפילו בנה בחצר שהיה לו מכבר חדרים ועליות מחודשים שהוא שמח בהם יעשה כן לקנות בגד חדש לברך שהחיינו ויכוין על בנין החדש אך אין צריך לעשות חנוך בסעודה:

[ח] ילדה אשתו זכר מברך הטוב והמטיב ולא נהגו העולם לברך ברכה זו ורק נהגו שהאב יברך שהחיינו בשעת המילה, ואם לא נמצא האב ומלו אותו הקרובים אין מברכים, מיהו יש אומרים כשיבא אבי הבן אחר כך יברך שהחיינו כשרואה התינוק דאז שמח בראייתו, ויש חולקין לכן במקום שנהגו לברך יברכו,ומנהג בגדד לברך ובמקום שאין מנהג ידוע וברור בזה לא יברכו משום סב״ל אלא ישתדל לברך על בגד חדש או פרי חדש בעת שרואה התינוק ויכוין עליו גם כן:

[ט] כשיגיע לששים או לשבעים נכון ללבוש בגד חדש או יקח פרי חדש ויברך עליו שהחיינו ויכוין גם על שנותיו, ויש עושים סעודה כשיגיעו לשבעים, ומנהג בגדד המביא ספר תורה חדש לבית הכנסת בשבת או ביום טוב עושה סעודה בלילה לאוהבים וריעים, ובאמצע הסעודה ילבש בגד חדש ויברך שהחיינו ויכוין על הספר תורה, ובעמוד השחר מוליכין הספר תורה לבית הכנסת בקיבוץ קהל רב ופזמונים ושמחה גדולה וכל המרבה הרי זה משובח:

[י] על פרי המתחדש משנה לשנה ויש זמן קבוע לגידולו יברך שהחיינו, אבל פירות שאין היכר בגופם בין ישנים לחדשים כגון אגוזים ושקדים שנקראים ,לוז, בונדוק ,פסתוק אף על פי שהם מתחדשים משנה לשנה ויודע באלו שמברך עליהם שהם חדשים של השנה ההיא, למרות זאת לא יברך שהחיינו:

[יא]תפוז וכן נומי בערבית בדין הוא שצריך לברך שהחיינו שהם מתחדשים משנה לשנה וגם ניכרים בגופם בין חדשים לישנים, ובבגדד וכן שמעתי שבארץ ישראל לא נהגו לברך עליהם שהחיינו וברכת שהחיינו תלויה במנהג,**[ה״ע מנהג ארץ ישראל שמברכים שהחיינו על תפוז ואשכולית בשם ומלכות אף על פי שיש סוברים לא לברך משום שתחילתן נעשו על ידי הרכבה]** ואתרוג נוהגים לברך שהחיינו בירושלים וכן נוהגים בני ביתנו וכן מנהג בגדד. והקונים אתרוג לנענוע ומצניע אותו עד ט״ו בשבט ואוכלו, אין צריך לברך שהחיינו מפני שכבר ברכו שהחיינו ביום טוב ראשון של סוכות בנטילת הלולב ובזה נפטר האתרוג גם מברכת שהחיינו של אכילה:

[יב] על לפת וכן חסא מברכין שהחיינו שהם מתחדשים משנה לשנה, [היום חסה קיימת כל השנה וכן מלפפון וקישואים] וקשואין מברכין שהחיינו, ואין נכללים במלפפון כי חלוקין הם בשם ובמראה ובטעם, אך ירקות שהם כרתי וכרפס ופטרוזיליה אין מברכין מפני שהם גדילים כל השנה ואין זמן קבוע לחידושם:

[יג] בבגדד יש כמה מיני תמרים, ויש שנים שהם חלוקים זה מי זה **במראה בטעם ובשם** והם מין שקורין כסתאוו״י ומין שקורין בגב״ן שהם שחורים ועם כל זה אם בירך על מין שקורין כסתאוו״י לא יברך שהחיינו על מין שקורין בגב״ן, מפני שאף על פי שיש להם שם מיוחד כל אחד לעצמו מכל מקום דרך כלל כולם נקראים בשם תמרים, אמנם ירא שמים יביא לפניו בעת ברכת שהחיינו שלשה מינים מה שקורין כסתאוו״י ומה שקורין בגב״ן ומה שקורין זיד״י ויברך שהחיינו לפטור את כולם וכן מנהג בתינו מעולם ,ויש בבגדד תותים מתוקים יוצאים בחודש אייר ואחר חודש יוצא תותים אחרים שיש בהם טעם חמיצות ונקראים תותי דמשק, המנהג לברך שהחיינו על זה וזה**[ה״ע פירות ממינים שונים הדומים זה לזה במראה החיצוני כגון מיני פרי הדר כל שיש ביניהם שנוי בשם ובמראה בטעם מברך על כל אחד שהחיינו]**:

[יד] האוכל פרי שלא נגמר בישולו שדינו שאינו מברך עליו שהחיינו ,אם חזר ואכלו אחר שנגמר בישולו יש אומרים יברך שהחיינו ויש אומרים דאינו מברך, ואם נזדמן לאדם דבר כזה יביא פרי חדש אחר ויברך עליו ויפטור גם לזה, או ישמע ברכת שהחיינו מאדם אחר ויתכוונו שניהם,ואם מבשל תבשיל בשר עם תפוחים קודם גמר בישולן אין לחוש לברכת שהחיינו מפני דאלו התפוחים שמניחים אותם בתבשיל משתנה טעמן הרבה וגם משתנית קצת צורתם, ולכן מנהג פשוט בבגדד לברך שהחיינו כשאוכלם חיים אחר גמר בישולם:

[טו] אכל ושכח ולא בירך שהחיינו בפעם שניה משום סב״ל אלא ישמע ברכת שהחיינו מאחרים, או יפטור זה בפרי חדש אחר ואם אין פרי חדש יברך בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלבו:

[טז] כתוב בירושלמי (ירושלמי,פ׳ יוחסין) רבי חזקיה בשם רב עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל שראתה עיניו ולא אכל, רבי אלעזר חשש לכך ומצמצם במאכלו וקונה מכל פרי חדש פעם אחת בשנה, על כן אפילו עני שבישראל ישתדל לקנות מכל פרי חדש לאכול ממנו הוא ואנשי ביתו ולברך שהחיינו להודות לה׳:

[יז] הזכר מתחייב במצות בן י״ג שנה ויום אחד, על כן ביום הראשון של שנת י״ד יתפוס האב את בנו בידו ויאמר ברוך שפטרני מעונשו של זה, ויהרהר שם ומלכות בלבו,**[ה״ע וכן יברך ביום שנכנסת ביתו נכנסת לעול מצוות כמו בבנו]** וישתדל לעשות סעודה לאוהבים וריעים ויזמין בה תלמידי חכמים וירבה בסעודה ושמחה כיד ה׳ הטובה עליו, שמסעודה זו יהיה סניגוריא גדולה על שיראל שיאמרו מליצי יושר לפני הקב״ה רבש״ע ראה בניך כמה הם שמחים על אשר נכנסים בעול מצותיך וסעודה זו נקראת סעודת מצוה והברכה הנזכר בלי שם ומלכות ויאמר האב אותה בתוך הסעודה והיושבים יברכו את הבן שיזכה לתורה ויראת שמים וקיום המצות, והגדולים שבקרואים ינ״חו ידיהם על ראשו ויברכו אותו בברכת כהנים, ואם יודע הבן לדרוש בדברי תורה ידרוש דבר בעתו מה טוב, ואם לאו ידרוש האב, ואם לאו ידרוש תלמיד חכם אחד בין הקוראים, וטוב שהבן ילבש בגד חדש ואם לוו על פרי חדש ויברך שהחיינו ויכוין גם על היכנסו באותו היום בעול מצות, וגם הבת ביום שתכנס בחיוב מצות אף על פי שלא נהגו לעשות לה סעודה, עם כל זה תהיה שמחה אותו היום ותלבוש בגדי שבת, ואם יש לאל ידה תלבש בגד חדש ותברך שהחיינו ותכוין גם על כניסתה בעול מצות,**[ה״ע ונכון לעשות חגיגה צנועה וסעודה עם דברי תורה גם לבת שהגיעה למצוות וכן פשט המנהג לעשות כן בקרב בני המשפחה והכל על פי כללי הצניעות]**

מעשה מהזוהר הקדוש- רבי יהושע הבליע באדמה את הערבים

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הָיָה עוֹלֶה לִירוּשָׁלַיִם, וְהָיָה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ. רָאָה עֲרָבִי אֶחָד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ וּבְנוֹ עִמּוֹ. פָּגְשׁוּ בִּיהוּדִי אֶחָד, אָמַר לִבְנוֹ, הַיְּהוּדִי הַזֶּה גֹּעֵל, שֶׁמָּאַס בּוֹ אֲדוֹנוֹ. נָגַל אוֹתוֹ וְתִירַק לוֹ בִּזְקָנוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים, שֶׁהוּא מְזֻרָע שֶׁל רָמִים, שֶׁאֲנִי יָדַעְתִּי שֶׁמְּשֻׁעְבָּדִים בָּהֶם שִׁבְעִים עֲמָמִים. הָלַךְ בְּנוֹ וְתָפַס בִּזְקָנוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, רָמִים רָמִים, גּוֹזְרָנִי עַל הָעֶלְיוֹנִים שֶׁיֵּרְדוּ לְמַטָּה. עַד שֶׁלֹּא סִיֵּם, נִבְלְעוּ בִּמְקוֹמָם. (שמות דף יז)

אמירות מחז״ל :בבא מאיר אמר שסגולה לרפואת הלב שכל הפתיליות יהיו שלמות ולא יחסר אפילו חוט אחד ,בכל גדיל [פתיל] יש 8 חוטים כפול 4 גדילים סך הכל 32 חוטים כמנין ל״ב אף שלהלכה הציצית כשרה אם חסר חוט אחד מכל מקום סגולה לרפואת הלב היא שכל הפתיליות יהיו כשרות ושלמות . כתב בס׳ אביר הרועים, אמר מרן רבינו ה״אבני נזר״ זיע״א. , העוני והייסורים של כלל ישראל, פוקדים אותם בשל לימוד התורה הנעשה בנמנום ובעצלתיים. **ערב אני לכך, שאם היו לומדים בחיות ובהתלהבות, לא היתה פרנסתו של אחד מישראל דחוקה.**

לימוד בספר תנא דבי אליהו סגולה לרפואה ולבריאות עד מאה ועשרים אכי״ר כל הצרות

שואל ומשיב / הרב יהורם חדד שליט"א נכתב לעורר לב המעיינים בלבד לא למעשה .

שאלה: :האם מותר להשתמש בספר ,טלית חבירו, תפילין ללא רשותו תשובה: כותב מרן שו"ע בסימן יד ,ס"ד מותר ליטול טלית חבירו שלא מדעתו ולברך עליה, דניחא ליה לאינש דליעבד מצוה בממוניה ובלבד שיקפל אותה אם מצאה מקופלת. ומוסיף הרמ"א וה"ה בתפילין)נ"י(, אבל אסור ללמוד מספרים של חבירו בלא דעתו, דחיישינן שמא יקרע אותם בלמודו)נ"י הלכות קטנות(.וכותב המ"ב ס"ק יד דוקא באקראי אבל בקביעות אסור ואפילו באקראי דוקא באותו מקום אבל להוציאו מביתו לבהכ"נ או איפכא אסור דאפשר שמקפיד עליו והוי גזל ועיין בפמ"ג שכתב דבכל גווני ראוי ליזהר כשבעליו עמו שישאלנו ואין סומכין על החזקה במקום שיכולין לבררו בקל וכ"ש אם יודע בו שהוא מקפיד ובו איש חי כותב)פ' לך לך ס"ו(שהיום רוב העולם מקפידים הן בטלית הן בתפילין ולכן אין לקחת שלא מדעת הבעלים אלא אם כן יודע השמש בברור שהוא לא מקפיד ובא"ח מעיד על עצמו שהוא מהמקפידים מכל מיני סיבות ופרשת וירא ס"יד כתב שבשעת הדחק ישתמש שלא מדעת הבעלים וכותב וטוב שאחר כך יבקש רשות מהבעלים למפרע

כל מה שעושה ה' הכל לטובה

וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה 'מדוע התחילה הפרשה באלוקים שהיא מידת הדין וסיימה בי-ה-ו-ה שהוא מידת הרחמים)עיין רש"י שהתייחס לכך(נראה לומר משה רבנו בפרשה הקודמת התחנן לפני הקב"ה שלא רק שהשליחות שלי לא הועילה אלא נגרם לעם ישראל יותר צער שהם צריכים גם לקושש קש לתבן ולהכין את הלבנים על כך עונה לו הקב"ה מה שנראה לך שהוא אלוקים כידוע ששם אלוקים הוא מידת הדין תדע לך שהכל רחמים ולכן אומר הפסוק וידבר אלוקים שהוא מידת הדין מיד ממשיך הפסוק אני השם שהכל רחמים והכל לטובה כיון שדווקא קושי השעבוד זירז את גאולתם והביא למצרים את המכות ביתר מהירות כותב רבי נחמן מברסלב כשאדם חוטא ח"ו הוא מהפך הצינורות מאות ת' לאות א' וכשאומר על הכל גם זו חטובה הוא ממתיק את הדין ומחזיר את האותיות לסדרן מאות א' עד האות ת 'כאשר אדם מודה לקב"ה גם על מה שנראה רע, מתוך אמונה שהכל לטובה, בזה הוא מושך על עצמו חסד ורחמים עצומים. כאשר אדם מתפלל ומבקש מהקב"ה ,לפעמים יש קטרוג ובודקים אם באמת מגיע לו, אך כאשר אדם מודה ומשבח לקב"ה, בזה לא יכול להיות קטרוג כי הוא אינו מבקש כלום, משמים רואים זאת והוא מקבל שפע של ברכה וישועה, אפילו בלי לבקש, כי רוצים לגמול לו על נתינתו. האדם המודה לקב"ה גם על הרעה - מתפעלים ממנו בשמים: '

)עפ"י ישעריו בתודה)

נפסק בשולחן ערוך סימן רלה סעיף ה לעולם יאמר אדם כל מה שעושה אדם הכל לטובה ושאדם אומר הכל לטובה מהפך הדין לרחמים **בזכות הטעות של הילדה הבטלה הגניבה- הכל לטובה** לפעמים זוכים אנו לראות ולחוש כמה גדולים מעשי ה' וכמה מהולים הם בחסד ורחמים על כל צעד ושעל. כדי לזכות להבחנה כזו צריכים פשוט לפתוח את העיניים, להתבונן ,וללמוד בעיון את ההנהגה האלוקית ואת ההשגחה הפרטית על כל דקדוקיה * * * .מספר בעל המעשה: "בתחילת בניית ביתי גרנו באחת הערים הגדולות, בדירה שאמנם אי אפשר לכנות אותה וילה, אך היא היתה בהחלט דירה גדולה, ללא שכנים. היה זה בשבת השבע ברכות של אחותי הקטנה, שהתקיימה אף היא בעיר בה גרנו. באותו יום חמישי אשתי סגרה עסקה בסייעתא דשמיא גדולה וקיבלה הרבה מזומנים לידיים ,תכננתי להפקיד את הכסף בבנק אחרי שבת, ובינתיים הוא שכן במגירה אחר כבוד. ביום שישי נסחפנו לארגונים האחרונים של ערב שבת שבע ברכות של אחותי, אימי ביקשה ממני שאגש לאולם לבדוק שהכל בסדר, ואשתי ביקשה ממני לקפוץ למכולת לקנות חבילת טיטולים שחסרה לה . במכולת פגשתי בהתחלה את הפועל הערבי של המכולת ,שאם אני לא טועה קראו לו מוחמד, טפחתי לו על השכם וצחקנו ביחד, אחר כך פגשתי את מנהל החנות, שהוא ידידי הטוב, נקרא לו חיים. חיים צעק אלי מקצה החנות, עד איפה שעמדתי אני: "מזל טוב, מוטי [בדוי] האחות התחתנה או שאני טועה?". נו נו, חיים אף פעם לא טועה. "אז השבע ברכות פה בעיר?" הוא המשיך לצעוק. שוב הוא לא טעה" .באולם של בית הכנסת?" שוב אני מאשר. "אז באיזו שעה מתחילה הסעודה?" הוא שואל. בשבתות החורף השעה מוקדמת, אני חושב שאז הסעודה התחילה בשעה שש .אמרתי לו את השעה המדויקת. "וגם אתה מוזמן". צעקתי לו ושנינו צחקנו" .אתה יודע איך זה", הוא אמר, "בשבע ברכות הסעודה נגמרת באחת עשרה לפחות, ולי כבר נמאס לראות אוכל כל הזמן, בהתחשב בעובדה שבימות החול אני טובע בים כזה." הוא הצביע סביבו על המדפים. "ואני מעדיף את המרק של אשתי". שוב צחקנו ונפרדנו לשלום .לקחתי את חבילת טיטולים, הלכתי, שוכח לחלוטין מהשיחה הזו, כי שיחה כזו היא דבר שבשגרה. דבר אחד לא שמתי לב אליו - מוחמד הפועל הערבי עמד מן הצד והקשיב לשיחתנו ...חזרתי לביתי, השבת התקרבה ואני עזרתי לארגן את כל הקטנטנים לכבוד שבת. שבת נכנסה, אשתי הדליקה נרות ,ואני יצאתי עם הבן הגדול לבית הכנסת, השארתי את אשתי עם ארבעה קטנטנים מאורגנים ומטופטפים. בשעה שש ,ירדתי מבית הכנסת לכיוון האולם. באולם פגשתי את אשתי והילדים" .אתה לא מבין מה קרה" היא אמרה. "שכחת להוציא את התקע של הסטריאו ורוחמה הפעילה אותו על הווליום הכי גבוה..." .מסתבר שבת השנתיים הפעילה את מערכת הסטריאו, והשירים מתנגנים בביתי בעיצומה של השבת .קודם כל הודיתי לקדוש ברוך הוא שאנחנו לא אוכלם בבית בשבת הזו, תחשבו לעצמכם איזו הרגשה זו לשבת לסעודת שבת כששירים מתנגנים ברקע .הסעודה הסתיימה בשעה מאוחרת יחסית, ואנו חזרנו הביתה עם הילדים, כבר מרחוק שמעתי את קול הניגונים והסמקתי מבושה. כשהגענו הביתה, הבנתי שאי אפשר לישון כשברקע מתנגנים שירים בווליום כזה, כעסתי על רוחמה כמו שלא כעסתי זמן רב. "אסור!". הזהרתי אותה" ,למה הדלקת?". והמבוהלת ענתה בשפתה העילגת" :רציתי לה לה...". 'לה לה' זה בשפת הילדים - מוזיקה... אז היא רצתה מוזיקה והחליטה 'לענג' לנו את השבת... ניסיתי למצוא גוי של שבת אך לא עלה בידי. במשך הלילה לא ישנתי, כי פשוט לא הצלחתי להירדם. בבוקר הגעתי עצבני ועייף לתפילה ולסעודה. סיפרתי לאבא שלי את הקורות ,והוא צחק, "הכל לטובה". הוא אמר, "כפרת עוונות". כן כן ,כפרת עוונות למהדרין ...השבת חלפה, והעניין כמעט נשכח מליבי, מלבד זאת שמאז אין שבת שבה אני שוכח להוציא את מערכת הסטריאו מהשקע, כדי לא להיתקל שוב באותו מקרה. בעיקרון, כך זה היה צריך להמשיך עד היום. אבל משהו אירע באמצע ,משהו שגרם לי לשבת לכתוב את הסיפור .בערך שנה אחרי אותה שבת, מתקשר אלי מפקד המשטרה המקומית שהוא, איך לא, חבר של חיים בעל המכולת" .שמע מוטי, אל תשאל מאיפה יש לי את הפרטים שלך , חיים מסר לי הכל, אבל אתה מוכרח להגיע לתחנת המשטרה בשביל לשמוע סיפור מדהים. "מבולבל, ניתקתי את השיחה ויצאתי לתחנת המשטרה המקומית. שם הכניסו אותי לחדר החקירות, שם ישב הפועל הערבי של חיים, מוחמד. "תספר לו". פקד המפקד על מוחמד .מוחמד פתח את פיו: "יום אחד שמעתי אותך מספר לחיים שיש לך שבת, ובשש בערב אתה הולך לסעודה, חיים אמר שאתה חוזר באחד עשרה, וידעתי שאתה עשיר, אז לקחתי חבר ובשעה שמונה הלכנו לבית שלך, רצינו לסחוב משם כסף, אבל כשאני עולה עם חבר שלי במדרגות שבחצר שמענו רעש של מוזיקה חזקה, חבר שלי עצר אותי בכעס" :אתה נורמלי? זה לא שבת שם עכשיו, בשבת אסור להם להדליק מוזיקה". ניסיתי לשכנע אותו שזה שבת, אבל גם אני כבר לא הייתי בטוח, הרי באמת יש שם מוזיקה ואסור לכם להדליק מוזיקה בשבת, אבל מצד שני אני לא עובד ביום הזה כי זה שבת... בסוף החלטנו לעשות 'אחורה פנה' ,וללכת, כי אם לא שבת עכשיו, אתם בטח נמצאים בבית ,ולא נוכל לגנוב". למוחמד ידע עשיר בשפת העברית והוא סיפר את סיפורו בשפה רהוטה. הייתי המום. יצאתי מחדרו של מוחמד, והמפקד סיפר לי שכעת מוחמד נתפס בגין גניבה אחרת שהוא ביצע, והוא סיפר להם גם את הסיפור הזה במהלך החקירה .אמרתי למפקד: "אתה לא מבין עד כמה הסיפור הזה מדהים! באותה שבת היה בביתי סכום גדול במזומן שלא הספקנו להפקיד, אם הוא היה גונב את הכסף הזה, לא יודע איפה הייתי היום, זה פשוט נס" .'תגיד" ביקש המפקד, שהיה מוקסם לא פחות ממני, "איך באמת יכול להיות שהיה לך מוזיקה בשבת" .'?אה, זה?", שאלתי. "הבת שלי רצתה לה לה... לך תתווכח עם הבת שלך, אז היא פשוט עשתה לעצמה לה לה ,והקדוש ברוך הוא דאג שכולנו נהנה מזה] ."...מתוך 'אמונה שלימה[

מילי דבדיחותא: מצרי אחד אמר לחבירו: אתה יודע, מאז שמשה התחיל עם המכות האלו, אני ישן בלילה כמו תינוק! מה, באמת? שאל החבר, ...כן, כל שעה אני קם ומתחיל לבכות!

רבה לפני שלימד לחכמים אמר מילתא דבדיחותא ובדחי רבנן לסוף ישב באימה ופתח בסוגיא [שבת ל:]

העלון מוקדש להצלחת יהונתן ושילת חדד ובני ביתם: שה' יתברך יצלחם במאד מאד ויזכם בקרוב ממש לפרי בטן ויתקיים בהם הפסוק ימלא ה' כל משאלותך וכן הפסוק והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו וכל אשר יעשה יצליח ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב משה אהרון דוד ושלמה הוא יברך וישמור וינצור ויעזור וירומם ויצלח את התורמים היקרים ובני ביתם: חדד אשר, דוד ושרה חניה, צבן יגאל וציפורה, יצחק ויוכבד תחלה חדד, גד חדד, ישראל וקרין חניה, ציפורה חדד ומשפחתה, חי ואביבה חדד, נבולון וברברה חדד, משה חיים בן אביבה, עמי ושושנה כהן, אליהו ורות נחמה חדד, רפי ואביבה זגדון, יסכה ויעקב שמסיאן ,שמואל ונורית חדד, כהן שמעון ומרים, מיכאל ואליס חדד, עמוס רואיל ואוריה חדד,,יצחק וכוכבה חדד,כהן יואל ,כהן עוזיאל ,שרון וקנין , יהונתן ושילת חדד, הדס ודניאל פראגי', יוסף ומינה חדד, הרב אסף נתן, בת שבע חדד וכל משפחתה , אברהם וסיגלית מסס, ר' יעקב צבאן, דוד ואילנה ביתן, ר' יעקב אוביב, כהן רחמים וסוזי, בר רבקה ובן ,מזושן יונתן , לזיווג הגון תהאנה בת שרה, רות בת תמר, רבקה בת רות, עינב ליטל ומזל אורין בנ ציפורה . שתורמים לכוללי קול כמוסן, כולל יום ,כולל ליל ששי, כוללי בין הזמנים ,ועד] ולעלון השבועי. מלך מלכי המלכים ברחמיו ישמרם ויחיים מכל צרה ונזק יצילם יגביה כוכב מערכתם ובכל אשר יפנו ישכילו וכל אשר יעשו יצליחו ויבטל הא-ל מעליהם כל גזירות קשות ורעות ויגזור עליהם הא-ל גזירות טובות וברכות מרובות, וזכות התורה תגן בעדם וימלא כל משאלות ליבם לטובה, לחיים טובים ומוצלחים, ויסיר כל מחלה וכל דבר רע ונהיה תמיד שמחים ומאושרים אכ"ר. לע"נ: יורם בן זילו, רחל בת מזלה ,אליהו בין מבירכה.

לקבלת העלון במייל: ALON.DVAR.HAMELEH@GMAIL.COM 054-8464024 כל הזכויות שמורות לצורך זיכוי הרבים הכל מותר